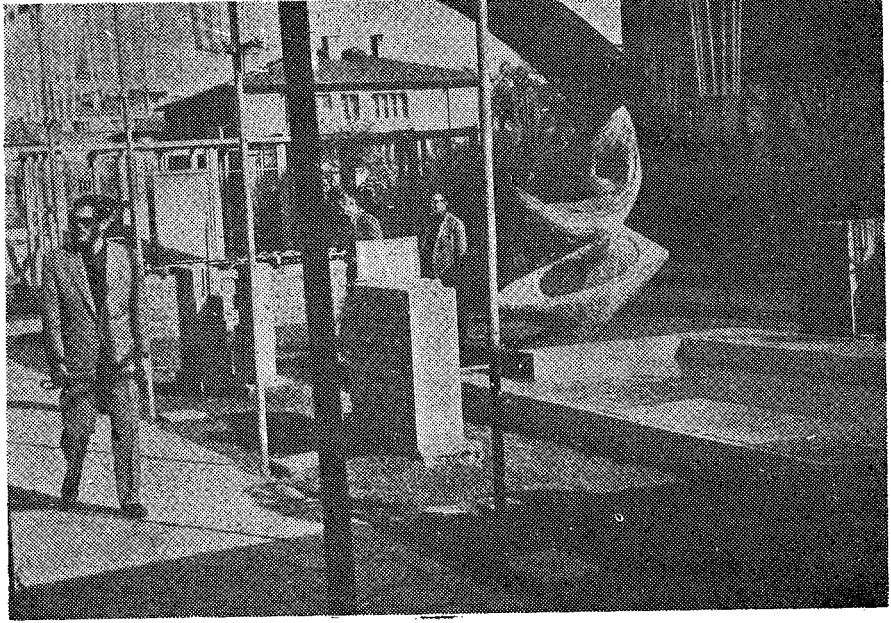

Bakanlık binası avlusunda yapı malzemesi tatbikat kısmı

I. Yapı Malzemesi Sergisi Açıldı

İmar ve İskân Bakanlığı memleketimizde ilk yapı malzemesi sergisini Bakanlık binası salonlarında açmış bulunmaktadır.

Memleket ekonomisi bakımından yapı malzemesi sanayiinin önemi, yapı sektörüne yapılan yatırımın 6 milyar civarında olması ve bitmiş yapılarda maliyetin % 70 nisbetini malzeme teşkil ettiği göz önünde tutulursa, belirmiş olur.

Sergi, memleketimizde imâl edilen yerli yapı malzemesini halka, idareci, müteşebbis ve teknisyenlere tanıtmak, malzemelerin vasıfları üzerinde müzakerelerde bulunmak, daha rasyonel malzeme imâlüne teşvik etmek gayesiyle 1959 yılında İmar ve İskân Bakanlığına bağlı olarak teşekkül eden Yapı Malzemesi Genel Müdürlüğünce hazırlanmıştır.

İmar ve İskân Bakanlığının 7116 sayılı Kuruluş Kanununda yapı malzemesi ile ilgili görevleri :

1 — Memleket yapı malzemesi ihtiyacının tesbit ve karşılanmasını aramak : **Plânlama Hizmeti,**

2 — Yapı malzemelerimizin evsaf ve imalat metodlarını geliştirmek için araştırmalar yapmak :

Araştırma Hizmeti,

3 — Yapı malzemesi standartlarının tesisini ve imalatın bunlara uygunluğunu sağlamak : **Standardizasyon ve Kontrol Hizmeti,**

4 — Yapı malzemesi sanayiinin teşvik ve ticaretini tanzim için ilgili Bakanlıklarla işbirliği sağlamak : **Koordinasyon Hizmeti.**

Bu hizmetlerin ifa ve tanzimi için evvelâ yapı malzemesi tarif ve şumulünü tesbit etmek gerekmektedir.

Bu karada ve suda, yer altında ve yer üstünde sabit, müteharrik, daimi ve geçici her türlü yapıların bünyesine giren veya inşası ve istimali için lüzumlu olan her nevi ham, yarı ve tam mamül malzemeye şamil kabul edilmiştir.

Böylece bütün şümülü ile yapı malzemesi dâvası bir kül halinde ilk defa bir hükümet hizmeti olarak ele alınmış bulunuyor.

Bu mevzularda Bakanlığın şimdiki kadarki faaliyetleri şöyle özetlenebilir :

Plânlama Hizmeti : Başlıca 30 kalem ana yapı malzemesi üzerinde yapılan incelemeler neticesinde, memleket yapı malzemesi kaynakları ve endüstrisinin, çinko ve alüminyum

hariç, bütün ihtiyacı karşılayabilecek bir gelişmeye muktedir olduğu belirmişdir. Mesken ve diğer inşaat programlarının gelişmesi halinde de artan ihtiyaçları karşılayabilecek kapasitede sağlanabilecektir. Ancak, programların tedrici bir artışla sanayiinin intibakını sağlayacak hazırlık ve gelişme imkânını düzenlemesi şarttır. Diğer temel bir şart da, inşaat programlarının istikrar ve emniyet sağlayacak şekilde önceden tespit ve ilândır.

Araştırma Hizmetleri : Cari inşaatların mutad malzeme etüd ve tecrübeleri, bu projeleri yürüten Bakanlık ve Kuruluşlar tarafından yapılmakta olup, bu şekilde devamı tabii ve zaruridir. Bakanlığımıza mevdu malzeme araştırmaları, memleketin her bölge ve şartlarına göre mevcut malzemenin islahı, yeni malzeme ve elemanların geliştirilmesi, istihsal ve tatbikat metodlarının daha rasyonel kılınmasını matuf temel araştırmalar teşkil etmektedir.

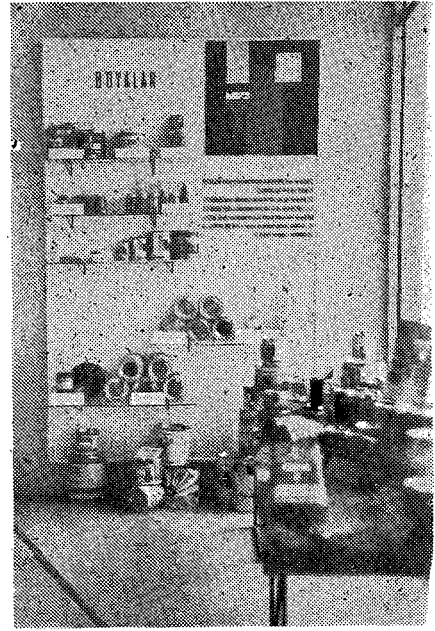
Bu maksat ve mânaya göre, sistematik malzeme araştırması, maailesef memleketimiz için tamamiyle yeni bir mevzudur. Bu maksatla Bakanlığımız kerpiçe başlayarak, top-
rak siva ve dam örtüleri ahşap cins-

leri, bitümlü çatı kaplamaları ve hafif tabii taşlarla beton elemanları üzerinde araştırmalara başlamıştır.

Araştırma çalışmalarının, memleketteki bütün salâhiyetli akademik meslek mensupları veya endüstricilerimizden faydalanabilecek, ilmi muhtariyeti ve muamelâtında seyyaliyeti haiz bir Enstitü tarafından yürütüleceğine kanî olarak **Türk Yapı Araştırma Enstitüsü** kurulması için gerekli kanun ve proje çalışmaları tamamlanmıştır.

Standardizasyon ve Kontrol Hizmetleri'nin, birbirini tamamlayan fonksiyonlar olmakla beraber, tamamiyle ayrı âmme organlarının hizmetlerini teşkil ettiği bir gerçektir.

Standardizasyonun temeli olan standartların hazırlanma, neşir ve ıslâhî işleri, en iyi düzenlenen memleket hizmetleri arasındadır. Bu neticeyi, 1954 de imkânsızlıklar içinde kurularak, bu dâvaya inananların fedakâr çalışmalarıyla gelişen **Türk Standartları Enstitüsü'nün**, 132 sa-

Boyalar standı

yılı Kanunla, hukukî ve malî emniyete kavuşması sağlanmıştır. Yapı malzemesi standartları için Bakanlığımızca, ilgililerle temas suretiyle hazırlanan öncelik listelerine göre, TSE tarafından hazırlanmaktadır. Şimdiye kadar, yapı malzemelerine ait 200 standarda tekabül eden 16 adet TSE standardı mecmuası neşrolunmuş ve halen 60 malzeme standardı üzerinde çalışılmaktadır.

Kontrol hizmetinin gayesi, yapı malzemelerinin standartlara uygun olarak imâl, satış ve kullanılmasının sağlanmasıdır. Bu gayenin gerçekleşmesi, imalatçı ve sanayicinin kötü malın rekabetinden korunmasını da sağlayacaktır.

Bakanlığımızın yapı malzemesi kontrolü mevzuunda prensip haline gelmiş temel görüşü, malzeme murakabesinin, bütün yapı ve imar faaliyetlerini kontrol edecek **Yapı Kontrol Sistemi** içinde halledilmesidir. Plânlanan Yapı Kontrolü, imalatçı ve inşaatçılarla, âmme hizmeti gören teşekküllerin ve yapı sahasındaki bütün ehliyetli hakikî ve hükmi şahısların görev, hak ve sorumluluklarını birbirini tamamlayan uzvi bir sistem içinde düzenleyecektir. Yapı Kontrolü böylece memleketteki bütün ilgili organ ve eşhasın kanunla düzenlenen uzvi bir işbirliği manzumesini ifade edecektir.

insan olmak lâzımdır. belki de bir belkidir. Fakat insan gibi yaşamak için vazifemizdir. insan gibi yaşamaya daimen daha mükemmel bir hayata yönelmek sa'yekselemek namusuna el malumdur. Fikri ve manevi hayatın bir tasafu' maddi hayatımızın ilk birinci belirtisi markatlarını teşkil eder. bu hususta ne kadar güzel ne kadar temiz ve zarif eserler meydana getiren ne kadar temiz ve manevî hayatımız da zengin bir kamal örneği sermiş olarız. - işte bu görsel ve işitsel birer milletimizin herhaberdarın yüreğine yalın ve olumlu inancını ve sevinçli bir yolculuğu vermektedir. bu yolculuğu çalışmalarıyla yürüten ve zarif eserlerini - işte bu görsel ve işitsel birer milletimizin herhaberdarın yüreğine yalın ve olumlu inancını ve sevinçli bir yolculuğu vermektedir.

Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'in ihtisasları

Bu sistemin gerçekleşmesi için gerekli organların tesisi ve tedbirlerin alınması üzerinde çalışmalar ve kararın tasarısı hazırlıkları ilerlemektedir. 1962 İlkbaharında İmar ve İşkân Bakanlığı tarafından tertiplenecek **1. İmar Kongresi**'nde neticeler bütün ilgililerin tartışmasına sunulacaktır.

Koordinasyon, yapı malzemesi sanayiinin teşvik, ticaret ve ithalatın tanziminde ilgili Bakanlıklarla işbirliği suretiyle yürütülen hizmetleri ifade etmektedir. Memleket ekonomisi bakımından büyük önemi olan bu teşvik hizmetinde temel prensibimiz, memleketimizde imâl edilen veya imâlî mümkün malzemelerin ithalini önlemek ve ihracat için bütün yardımı sağlamaktır. Yapı malzemesi sanayiine büyük alâka, müteşebbis ve teknisyenlerimizin ihtiyaç ve imkânlarımızı en rasyonel çözümlerle tatbikat sahasına geçirmekteki kabiliyetleri, malzeme dâvamızın başarısının teminatıdır.

1. Yapı Malzemesi Sergisi ile bu teminatın muhtasar bir delilini halkımıza takdim etmeğe çalıştık. Bir başlangıç olarak sınırlı saha ve imkânlar içinde elde edilen netice, tamamiyle yapı sanayimizin cesur müteşebbisleri ile, kabiliyetli idareci, teknisyen ve işçilerinin eseridir.

Bir an'ane halinde daha büyük başarılarla devamını sağlamak gayesinde bulunulan 1. Yapı Malzemesi Sergisi 8 Kasım 1961 Çarşamba günü saat 16.00 da Devlet Büküklerinin hazır bulunduğu bir törenle açılmıştır.

Sergi 9 Kasımdan 23 Aralık kadar devam edeceği düşünüldük iki kısımda düzenlenmiştir ki, bunlardan **Birinci kısım**: Salonunda olup, yeni bir kararlar daimi olması kararlaştırılmış bulunmaktadır. Burada malzeme Sautter sistemine uygun olarak dokuz grupta toplanmıştır. Her grupta, iştirâk eden imalatçının adresi, ait olduğu panoya yazılmış, havuz ve sıralara, seçilen nümunelerden yeteri sayıda konmuştur. Tatbik edilen tasnif sistemi, Ağustos 1961 ayında Bakanlığa bir ay müddetle istişare için dâvet edilen Leopold Sautter'in

yapı ve imar mevzuları temel tasnifidir. Bu sistemin ana hatları serginin giriş kapısında mufassalan belirtilmiştir. 123 firma bu kısıma 2500 den fazla nümune ile iştirâk etmiştir.

İkinci Kısım : Bakanlık binası avlusunda yapı malzemesi tatbikatı gösterilmiştir. Burada 30 firma 40 kadar yapı elemanı veya yapı sistemi göstermektedir.

Türk Standartlar Enstitüsü'nün de (TSE) sergide özel standı vardır. Sergide teşhir edilen malzemelerden standartları TSE tarafından hazırlanmış veya hazırlanmakta olanlar, hususi işaretlerle gösterilmiştir. Sergide bunun dışında 16.00 - 18.00 arası yapı ve malzeme mevzuları ile ilgili filimler gösterilmekte, konferans ve konuşmalar tertip edilmektedir.

Bu konferanslardan ilk ikisi Bakanlık misafir Müşaviri Prof. Dr. Wedler tarafından,

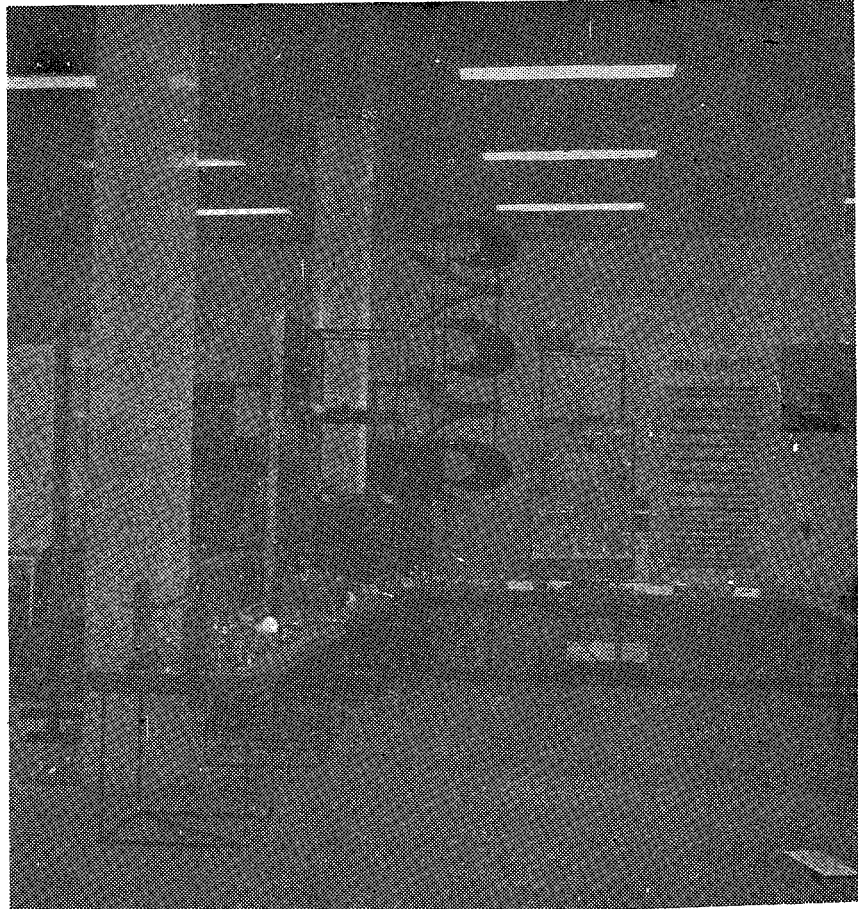
«Yapılarda temel ölçü düze-

ni - Modül - ve yapılarda ısıdan korunma» mevzuunda filimli olarak verilmiştir.

Prodüktivite merkezi tarafından da dört değişik mevzuda sanayicilerle inşaatçılar arası seminerler tertip edilecektir.

Serginin finansmanı, **Türkiye Emlâk Kredi Bankası** tarafından yarısı nakden olmak üzere karşılandığı gibi, tatbikat standlarını yapan ve yapı elemanlarını gösteren firmalar da sergi masraflarına kısmen iştirâk etmişlerdir. Bu suretle serginin masrafı takriben 100.000,— T.L. civarındadır.

Yapı malzemesi sanayiinin mevcut kapasitesini ve imalatını tanıtmak, kaliteli ve rasyonel imalatı teşvik etmek, inşaatçı, teknisyen ve idarecilerle müteşebbislerimizi bir araya getirerek gelişmeyi faydalı bir yöne çevirmek 1. Yapı Malzemesi Sergisi ve bunu takiben İstanbul ve İzmir'de açılacak sergilerin gayesini teskil etmektedir

Sergiden bir görünüş